

...Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsubiyyətinə görə qürur hissi keçirməlidir və biz Azərbaycançılığı - Azərbaycan dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalıyıq.

Heydər ƏLİYEV, Ümummilli lider.

heyatı boyu mənəvi-əxlaqi və dini dəyərlərimizin, adət-ənənələrimizin keşiyində durdu. Hələ keçmiş sovetlər dönəmində tariximizin qədri və zənginliyinin mühüm göstəricisi olan tarixi abidə və eksponatların qorunub saxlanması və gələcək nəsillərə ötürülməsi məqsədilə Azərbaycanın bütün bölgələrində tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin yaradılması haqqında sərəncam imzaladı. Azərbaycan folklorunu daha dərinləndirən araşdırılma-

olan Novruzda əhali ilə bayramlaşmağa çıxır, azad və müstəqil xalqımızın Novruz sevinclərindən xüsusi zövq alır. Heydər Əliyev bu tədbirləri təkcə Azərbaycan yox, bütün türk dünyası miqyasında həyata keçirirdi. Ortaq türk mədəniyyəti və mədəniyyətinin öyrənilib təbliğ edilməsi, keçmişdən gələcəyə ötürülməsi yönündə müstəsna xidmətlər göstərirdi. Qırğızların "Manas" eposunun 1000 illik yubileyində iştirak və çıxış edən

cədən qətiləşdirməsən, yola çıxmağın əhəmiyyəti yoxdur. Odur ki, belə insanlara ümummilli lider Heydər Əliyevin 13 avqust 2001-ci il tarixli məşhur bəyanatını bir daha xatırlatmaq gərəkdir. Həmin bəyanatda ulu öndər qətiyyətlə bildirdi: "Biz öz milli, mənəvi dəyərlərimizi, adət-ənənələrimizi, əxlaqi dəyərlərimizi bütün istiqamətlərdə qorumalıyıq, saxlamalıyıq və gənc nəsillər boyu sınaqlardan keçmiş bu mənəvi-əxlaqi dəyərlər ruhunda tərbiyələndirməliyik".

İllər təsdiqlədi ki, Heydər Əliyev Azərbaycan mədəniyyətinin əsl məna də mühafizəçisi idi. 2001-ci ilin avqustunda ulu öndərin xalqımızın milli dəyərləri ilə bağlı verdiyi bəyanat həmişə aktualdır və bu gün də fəaliyyətimizə işıq salır. Milli-mənəvi dəyərlərin qorunması ən vacib şərtlər hesab edilməlidir. Çünki insanı ucaltığa aparan yol zəngin mədəniyyətdən keçir. Ulu öndər

fəaliyyəti mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Qloballaşan dünyada mənəvi dəyərlərin böyük təhlükələrlə üzləşdiyi məqamlarda Heydər Əliyev qətiyyətli bir lider kimi mövqeyini ortaya qoyurdu. Ulu öndərin milli-mənəvi dəyərlərin qorunması ilə bağlı 2001-ci il avqustun 13-də verdiyi "Milli-mənəvi dəyərlərin pozulması xalqımıza qarşı bağışlanmaz xəyanətdir" - bəyanatı problema təkcə dövlət rəhbərinin yox, həm də müdrik bir el ağsaqqalının münasibəti idi.

"Biz öz milli-mənəvi dəyərlərimizlə, adət-ənənələrimizlə fəxr edirik", - deyən ümummilli liderin işıqlı ideyaları bu gün də yaşayır və həyata keçirilir. Ulu öndər Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik ənənələrinin layiqli davamçısı olduğunu əməli addımları ilə sübuta yetirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev rəhbərliyində cərəyan edən proseslə-

BÖYÜK LİDERİN MÜDRİK İDEYALARI BU GÜN DƏ AKTUALLIĞINI SAXLAYIR

Ulu öndər Heydər Əliyev 13 avqust 2001-ci ildə milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və sosial ədalət haqqında bəyanat vermişdir

Mill-mənəvi dəyərlər və azərbaycançılıq - bu sözlər hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün doğma, əziz və müqəddəsdir. Bu, həm də milli ruhun, milli şüurun simvolu olaraq tarixi yaddaşın fundamental prinsiplər əsasında formalaşması deməkdir. Vaxtilə xalqımızın əlindən zorla alınmış milli-mənəvi dəyərlərin, milli özünüdərk formalaşması yeni zəmin yaradı. Müasir tariximizin səhifələrində yer almış milli oyanış dövründə millətin həmin dəyərlər uğrunda canından belə keçməyə hazır olması xalqımızın milli dəyərlərə sadiqliyinin nümunəsidir.

1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə gələn ümummilli lider Heydər Əliyev ilk gündən hər cür ideoloji-siyasi baryerlərə sınaq olaraq Azərbaycan xalqının milli özünüdərk üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirməyə başlamış, ictimai şüurdakı qorxunu, ehtiyatlılığı aradan qaldırmağı, cəmiyyəti bütün sahələr üzrə gələcək mənəvi vəkiləşlərə ruhlandırmağı bacarmışdır. Ulu öndər xalqda milli həsiyyəti gücləndirmək, onu öz şanlı keçmişinə, soykökünə qaytarmaq, habelə zəngin bədii irsini, mədəniyyətini, incəsənətini, adət-ənənələrini yaşatmaq, ana dilini inkişaf etdirmək üçün bir sıra tədbirlər həyata keçirmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli xahişləri ilə yenidən hakimiyyətə qayıdışı gənc dövlətin siyasi və iqtisadi əsaslarını yaratmaqla yanaşı, Azərbaycan xalqının milli-mənəvi irsi-

ni ehtiva edən ideyanın - azərbaycançılığın təşəkkül və inkişafına mühüm töhfə verməsinə şərait yaratmışdır. Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin böyüklüyü rəhbər vəzifəyə gəldiyi gündən bir dəyərləri düzgün qiymətləndirməsi daim diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Ümummilli liderin milli ideologiyasının ən mühüm istiqamətlərində və komponentlərində biri kimi qiymətləndirirdi. Ulu öndər milli-mənəvi dəyərlər özü də mürəkkəb daxili struktura malikdir. Burada Heydər Əliyev üç tərkib hissəsinə xüsusi qeyd edirdi: dil, adət-ənənə və bunların şüur müstəvisində proyeksiyası olan milli mentalitet. Heydər Əliyev milli-mənəvi dəyərlərimizin öyrənilməsinə, qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsinə əsas vəzifələrdən biri kimi qarşıya qoyurdu.

Ulu öndər Azərbaycançılığı milli bir ideologiya kimi irəli sürür, mədəniyyətimizi, mənəvi

dəyərlərimizi təkcə milli varlığımızın yox, həm də siyasi varlığımızın müstəsna atributu kimi dəyərləndirirdi. Mənəvi olduğu xalqın tarixi keçmişinə, mədəni irsinə və mənəvi dəyərlər sistemə sönməz məhəbbət duyğularını ilə yaşayan Heydər Əliyev hələ ötən əsrin 70-ci illərində görkəmli dövlət xadimi, müdrik şəxsiyyət kimi yaxşı başa düşürdü ki, aydın və dərk olunmuş milli ideologiya hər bir xalqın irəliyə doğru inkişafının yox, göstəricisi və bələdçisidir. Milli dövlətçilik və milli-mənəvi dəyərlər sıx daxili vəhdətdədir. Yalnız milli kimliyi bəlli olan və özünü bir millət kimi dərk edən xalqın bitkin inkişaf konsepsiyası ola bilər. Ümummilli lider nəinki bu konsepsiyayı yaratdı, həm də çox böyük ustalıqla, səbir və təmkinlə həyata keçirdi. "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam!", - deyən ulu öndər bütün

si, aşıq sənətinin inkişafı, milli mərasimlərimizin təbliği istiqamətində ciddi tədbirlər həyata keçirirdi. İti fəhmi, intuisiyası ilə gələcək müstəqilliyi duyub hiss edən Heydər Əliyev o illərdə milli-mənəvi intibah üçün möhlə, həm zəmin hazırlayırdı.

1993-cü ildə xalqın təkidli xahişləri ilə yenidən siyasi rəhbərliyə qayıdan Heydər Əliyev həyata keçirdiyi dövlət quruculuğu prosesi ilə paralel surətdə mənəvi-mənəvi quruculuq və millət-tarixi yaddaşın bərpası işlərinə başladı. Vaxtilə qadağalara məruz qalın, yasaq olunan milli və dini bayramlar, adət və mərasimlər xalqa qaytarıldı. Ulu öndər hər il qədim milli bayramımız

Heydər Əliyev bütün türk dünyası üçün əvəzedilməz müdrik bir şəxsiyyət olduğunu bir daha sübut etdi.

Təbii ki, dünyada ən şirin nemətlərdən biri azadlığı sayılır. Uzun illərdən sonra nəhayət ki, ona qovuşduq. Təəssüf ki, bu baxtıyarlığın içində ziddiyyətli məqamlarla da üzləşdik. Demokratiya ilə anarxiyanı qarışdır salanlar hələ də öz "yenilikçi" fikirlərini bu gün də yaymaqda razıdır. Dünyəni daş atıb bu günün başladından, qamaşdırıcı suallar ilə qürənlənmək əslində, səhəbi görmək, qarılıq, müəmmal, sonu bilinməyən bir yolun yolçuluğuna çıxmaq kimidir. Halbuki, mənzil başını əvvəl-

rin bu məşhur bəyanatı əslində mədəniyyət dərzi oldu ki, hamı öz məsuliyyətini, vəzifəsini dərkəndən anlasın. Bilinsin ki, hər kəs vətəndaşlıq borcunu layəqətlə həyata keçirmək üçün öz mədəniyyətdən, ailəsindən, ətərlərindən ayrılmalıdır. Ulu öndər qətiyyətli fikirləri insanların ürəyindən xəbər verdi. Bu qətiyyətdən irəli gələn aydınlıq hər kəsə anladı ki, demokratiya ilə anarxiyanı ya -bilməzlikdən, ya da qəsdən dəyişik salanların yolu əyri döngələrdən keçir. Məhz bələlərinə heyatın düz istiqamətini göstərən vacibdir. Milli-mənəvi dəyərlərə münasibət insan əxlaqının əsas göstəricisidir. Bu məsələdə hər birimizin əməyi,

rin istiqamətini müəyyənləşdirən, ona təsir göstərən güclü liderə çevrilmişdir. Bu gün Prezident İlham Əliyev, həm də Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərinin ən qüdrətli mühafizəçisi kimi görürük. Ölkə rəhbərinin konsepsiyasına görə, milli ruhu qorumağın, inkişaf etdirməyin və yeni nəsillərə çatdırmağın ən mühüm şərti məhz milli dövlətçilikdir. Milli dövlət ancaq ərazinin, maddi sərvətlərin deyil, həm də milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına xidmət edir. Dövlətçilik hisslərinə malik olmadan xalq milli dövlətini inkişaf etdirə bilməz.

Enim QASIMOV,
"Respublika".